

Tekstuitgave
Regelgeving EU Migratierecht
Editie 2023/2024

Deel I (Schengen, Asiel en Terugkeer)

**TEKSTUITGAVE
REGELGEVING EU MIGRATIERECHT
*EDITIE 2023/2024***

DEEL I (SCHENGEN, ASIEL EN TERUGKEER)

Mr. A. Pahladsingh

Mr. D.S. Arjun Sharma

Iustitia
Scripta

TEKSTUITGAVE REGELGEVING EU MIGRATIERECHT

© 2023 Iustitia *Scripta* mede namens de auteurs

Omslagontwerp: Ronald Koopmans

Ontwerp binnenwerk: Ronald Koopmans

Opmaak binnenwerk: Iustitia *Scripta*

ISBN: 978-90-833320-1-7

NUR-code: 823

Behoudens de krachtens het (internationale) auteursrecht toegelaten uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, en evenmin in een gedigitaliseerde gegevensverzameling – al dan niet online – worden opgeslagen of toegankelijk gemaakt, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende(n).

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht: www.reprorecht.nl.

Aan de totstandkoming van deze uitgave is de uiterste zorg besteed. Desondanks kan de afwezigheid van eventuele zet- en/of drukfouten, dan wel onnauwkeurigheden en/of onvolkomenheden, niet worden gegarandeerd. De auteursrechthebbende aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van eventuele zet- en/of drukfouten, dan wel onnauwkeurigheden en/of onvolkomenheden.

Deze publicatie is verzorgd door Iustitia *Scripta*: een imprint van PMJFFrissen.com ten tijde van de totstandkoming gevestigd te Best. Voor informatie over de activiteiten van de auteursrechthebbende ga naar: www.iustitiascripta.com.

BEKNOPTE INHOUDSOPGAVE

13	I.	RICHTLIJN 2001/55/EG
39	II.	UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2022/382
55	III.	RICHTLIJN 2011/95/EU
95	IV.	RICHTLIJN 2013/32/EU
169	V.	RICHTLIJN 2013/33/EU
207	VI.	VERORDENING (EU) Nr. 604/2013
273	VII.	UITVOERINGSVERORDENING (EU) Nr. 118/2014
287	VIII.	VERORDENING (EU) Nr. 603/2013
353	IX.	SCHENGENGRENSCODE
413	X.	SCHENGENUITVOERINGSOVEREENKOMST
441	XI.	VERORDENING (EU) 2018/1860
473	XII.	VERORDENING (EU) 2018/1861
571	XIII.	VERORDENING (EG) Nr. 2007/2004 (FRONTEX)
629	XIV.	RICHTLIJN 2008/115/EG (TERUGKEERRICHTLIJN)
655	XV.	RICHTLIJN 2009/52/EG

WOORD VOORAF

Voor u ligt de Tekstuitgave Regelgeving EU Migratierecht Deel I (Schengen, Asiel en Terugkeer).

Deze Tekstuitgave Regelgeving EU Migratierecht bevat de belangrijkste verordeningen en richtlijnen van de Europese Unie op het gebied van Schengen, Asiel en Terugkeer voor iedereen die werkzaam is in het EU Migratierecht. Bij de totstandkoming van de selectie heeft de redactie zoveel mogelijk rekening gehouden met de gebruikerswensen uit de rechtspraktijk en wetenschap. Deze bundel kunt u op elk moment gebruiken om de Europese regelgeving te raadplegen. Gezien de grote hoeveelheid aan EU-regelgeving in het EU Migratierecht heeft de redactie ervoor gekozen om de meest in de rechtspraktijk gebruikte EU-regelgeving over EU Migratierecht op te nemen in twee bundels (Deel I Schengen, Asiel en Terugkeer en Deel II Regulier).

De overige regelgeving op het gebied van het EU-migratierecht die niet is opgenomen in de bundel(s) is digitaal te raadplegen op de website van de uitgever Iustitia *Scripta* via de QR-code die is opgenomen op de achterzijde van de cover.

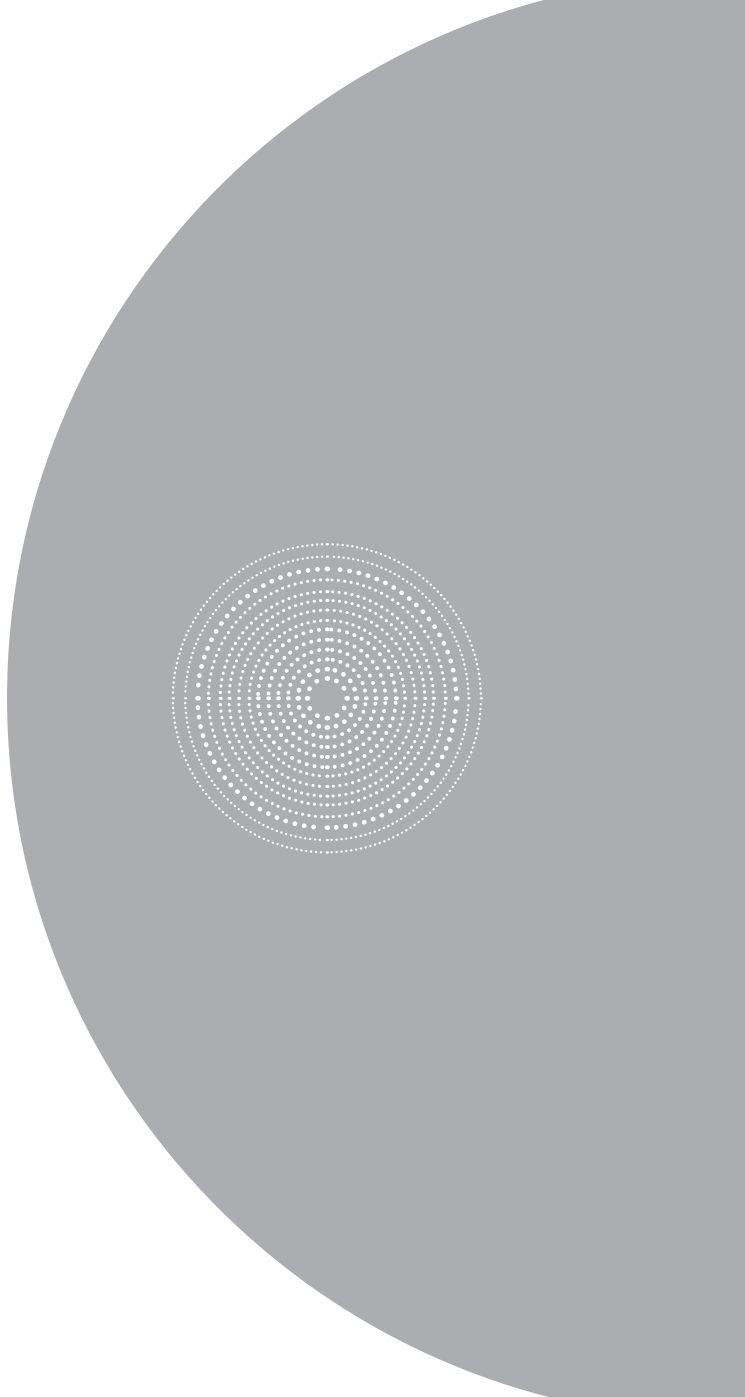
Deze tekstuitgave is uitgegeven door *Peter Frissen* van uitgeverij Iustitia *Scripta*. Wij zijn hem dankbaar voor de prettige samenwerking.

Alle bepalingen hebben een omschrijving dan wel een trefwoord gekregen. De opgenomen teksten zijn geactualiseerd tot medio februari 2023.

Over de redactie

Mr. A. Pahladsingh is senior-jurist bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank Rotterdam en *Mr. D.S. Arjun Sharma* is stafjurist bij Rechtbank Oost-Brabant.

I. RICHTLIJN 2001/55/EG

Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 63, lid 2, onder a) en b),

Gezien het voorstel van de Commissie⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europees Parlement⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité⁽³⁾,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁽⁴⁾,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De uitwerking van een gemeenschappelijk asielbeleid, dat een gemeenschappelijke Europese asielregeling omvat, is een wezenlijk aspect van de doelstelling van de Europese Unie om geleidelijk een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid tot stand te brengen, die openstaat voor diegenen die onder druk van de omstandigheden op wettige wijze bescherming in de Europese Unie trachten te verkrijgen.
- (2) Gevallen van massale toestroom van ontheemden die niet naar hun land van oorsprong kunnen terugkeren, zijn in de voorbije jaren in Europa in belang toegenomen. In die gevallen kan het nodig zijn buitengewone voorzieningen te treffen, die aan die personen onmiddellijke en tijdelijke bescherming bieden.
- (3) De lidstaten en de instellingen van de Europese Unie hebben hun bezorgdheid over de situatie van ontheemden geuit in de conclusies die de met immigratiezaken belaste ministers tijdens de bijeenkomst van 30 november en 1 december 1992 te Londen en de bijeenkomst

van 1 en 2 juni 1993 te Kopenhagen hebben aangenomen betreffende personen die zijn ontheemd door het conflict in het voormalige Joegoslavië.

- (4) De Raad heeft op 25 september 1995 een resolutie aangenomen over de verdeling van de lasten met betrekking tot de opname en het verblijf van ontheemden op tijdelijke basis⁽⁵⁾, en op 4 maart 1996 Besluit 96/198/JBZ betreffende een alarm- en spoedprocedure voor de verdeling van de lasten met betrekking tot de opname en het verblijf van ontheemden op tijdelijke basis⁽⁶⁾.
- (5) Het actieplan van de Raad en van de Commissie van 3 december 1998⁽⁷⁾ bepaalt dat, overeenkomstig het Verdrag van Amsterdam, zo snel mogelijk minimumnormen moeten worden aangenomen voor het verlenen van tijdelijke bescherming aan ontheemden uit derde landen die niet naar hun land van oorsprong kunnen terugkeren, alsmede maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van ontheemden.
- (6) De Raad heeft op 27 mei 1999 conclusies aangenomen met betrekking tot uit Kosovo afkomstige ontheemden waarin de Commissie en de lidstaten wordt verzocht consequenties te trekken uit hun reacties op de crisis in Kosovo teneinde maatregelen te nemen overeenkomstig het Verdrag.
- (7) De Europese Raad van Tampere heeft tijdens zijn speciale bijeenkomst op 15 en 16 oktober 1999 erkend dat over de tijdelijke bescherming van ontheemden op basis van solidariteit tussen de lidstaten overeenstemming moet worden bereikt.
- (8) Het is derhalve nodig minimumnormen vast te stellen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden, alsmede maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van ontheemden.

- (9) De genoemde normen en maatregelen hangen met elkaar samen en zijn onderling afhankelijk om redenen van doelmatigheid, samenhang en solidariteit en in het bijzonder ter voorkoming van secundaire bewegingen. Derhalve dienen deze normen en maatregelen in hetzelfde juridische instrument te worden vastgelegd.
- (10) Het is van belang dat deze tijdelijke bescherming met de internationale verplichtingen van de lidstaten inzake de rechten van vluchtelingen verenigbaar is en zij mag met name geen invloed hebben op de erkenning van de status van vluchteling in de zin van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967, dat alle lidstaten geratificeerd hebben.
- (11) Het mandaat van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen betreffende vluchtelingen en andere personen die internationale bescherming behoeven, dient geëerbiedigd te worden en er dient gevolg te worden gegeven aan de aan de Slotakte van het Verdrag van Amsterdam gehechte Verklaring nr. 17 ad artikel 63 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, waarin is bepaald dat voor kwesties die verband houden met het asielbeleid, overleg wordt gevoerd met de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen en andere terzake bevoegde internationale organisaties.
- (12) De aard van minimumnormen brengt mee dat het de lidstaten vrijstaat voor personen die tijdelijke bescherming genieten in geval van massale toestroom van ontheemden gunstiger voorwaarden vast te stellen of te handhaven.
- (13) Gezien het uitzonderlijke karakter van de in deze richtlijn vastgestelde bepalingen om het hoofd te kunnen bieden aan een massale toestroom of een imminente massale toestroom van ontheemden afkomstig uit derde landen die niet naar hun land van oorsprong kunnen terugkeren, dient de aangeboden bescherming van beperkte duur te zijn.

- (14) Een massale toestroom van ontheemden dient te worden vastgesteld bij een besluit van de Raad, dat in alle lidstaten bindend moet zijn ten aanzien van de in dat besluit bedoelde ontheemden. Ook moeten de voorwaarden voor het verstrijken van de geldigheidsduur van dit besluit worden vastgesteld.
- (15) Het is van belang de verplichtingen van de lidstaten vast te stellen met betrekking tot de voorwaarden voor opname en verblijf van de begunstigen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden. Deze verplichtingen moeten billijk zijn en de betrokkenen een adequaat beschermingsniveau bieden.
- (16) Wat betreft de behandeling van personen die tijdelijke bescherming op grond van deze richtlijn genieten, zijn de lidstaten gebonden aan de verplichtingen uit hoofde van internationale rechtsinstrumenten waarbij zij partij zijn en die discriminatie verbieden.
- (17) De lidstaten moeten, in overleg met de Commissie, adequate maatregelen treffen waardoor de verwerking van persoonsgegevens strookt met de beschermingsnorm van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens⁽⁸⁾.
- (18) Er dienen regels te worden vastgesteld voor de toegang tot asielprocedures in de context van een tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden, in overeenstemming met de internationale verplichtingen van de lidstaten en de bepalingen van het Verdrag.
- (19) Het is noodzakelijk om beginselen en maatregelen vast te stellen betreffende de terugkeer naar het land van oorsprong, en de maatregelen die de lidstaten moeten nemen ten aanzien van personen aan wier tijdelijke bescherming een einde gekomen is.
- (20) Het is noodzakelijk een solidariteitsmechanisme in te stellen ter bevordering van een evenwicht tussen de

inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van ontheemden in geval van massale toestroom. Dit mechanisme bestaat uit twee delen. Het eerste deel betreft de financiën, het tweede de daadwerkelijke opvang van personen in de lidstaten.

- (21) De uitvoering van tijdelijke bescherming moet vergezeld gaan van administratieve samenwerking tussen de lidstaten, in samenwerking met de Commissie.
- (22) Het is van belang de criteria vast te stellen voor de uitsluiting van bepaalde personen van het recht op tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden.
- (23) Aangezien de doelstelling van de voorgestelde maatregelen, namelijk minimumnormen in te stellen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en bevordering van een evenwicht tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van ontheemden, onvoldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, kan zij wegens de omvang of de gevolgen van de voorgestelde maatregelen beter op het niveau van de Gemeenschap worden verwezenlijkt. De Gemeenschap kan maatregelen nemen overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag. Overeenkomstig het evenredigheidsbeginsel zoals bedoeld in dat artikel, gaat deze richtlijn niet verder dan hetgeen hiervoor nodig is.
- (24) Overeenkomstig artikel 3 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, heeft het Verenigd Koninkrijk bij brief van 27 september 2000 meegedeeld dat het wenst deel te nemen aan de aanneming en toepassing van deze richtlijn.
- (25) Overeenkomstig artikel 1 van het genoemde Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland, neemt Ierland niet deel aan de aanneming van

deze richtlijn. Derhalve zijn de bepalingen van deze richtlijn, onverminderd artikel 4 van voornoemd protocol, niet van toepassing op Ierland.

- (26) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap gehechte Protocol betreffende de positie van Denemarken, neemt dit land niet deel aan de aanneming van deze richtlijn en is deze derhalve niet bindend voor noch van toepassing op Denemarken.

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1 Doel

Deze richtlijn beoogt minimumnormen vast te stellen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden uit derde landen die niet naar hun land van oorsprong kunnen terugkeren en een evenwicht te bevorderen tussen de inspanningen van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van ontheemden.

Artikel 2 Definities

In deze richtlijn wordt verstaan onder:

- a) "*tijdelijke bescherming*": een procedure met een uitzonderlijk karakter die, in geval van massale toestroom of een imminente massale toestroom van ontheemden afkomstig uit derde landen die niet naar hun land van oorsprong kunnen terugkeren, aan deze mensen onmiddellijke en tijdelijke bescherming biedt, met name wanneer tevens het risico bestaat dat het asielsysteem deze toestroom niet kan verwerken zonder dat dit leidt tot met de goede werking ervan strijdige gevolgen, in het belang van de betrokkenen en andere personen die om bescherming vragen;

- b)** "*Verdrag van Genève*": het Verdrag van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen, gewijzigd bij het Protocol van New York van 31 januari 1967;
- c)** "*ontheemden*": onderdanen van derde landen of staatlozen die hun land of regio van oorsprong hebben moeten verlaten of geëvacueerd zijn, met name ingevolge een verzoek van internationale organisaties, en wier terugkeer onder veilige en duurzame omstandigheden onmogelijk is gezien de situatie in dat land en die eventueel kunnen vallen onder de toepassing van artikel 1A van het Verdrag van Genève of andere internationale of nationale instrumenten van internationale bescherming, in het bijzonder:
- i)** personen die uit door een gewapend conflict of inheems geweld getroffen gebieden hebben moeten vluchten;
  - ii)** personen die ernstig gevaar lopen op dan wel slachtoffer zijn geweest van systematische of algemene schending van de mensenrechten;
- d)** "*massale toestroom*": de aankomst in de Gemeenschap van een aanzienlijk aantal ontheemden, uit een bepaald land of bepaalde geografische zone, ongeacht of zij op eigen initiatief of met hulp, bijvoorbeeld in het kader van een evacuatieprogramma, de Gemeenschap zijn binnengekomen;
- e)** "*vluchtelingen*": onderdanen van een derde land of staatlozen in de zin van artikel 1A van het Verdrag van Genève;
- f)** "*niet-begeleide minderjarigen*": onderdanen van derde landen of staatlozen jonger dan achttien jaar die zonder begeleiding van een volwassene die krachtens de wet of het gewoonterecht voor hen verantwoordelijk is, op het grondgebied van een lidstaat aankomen, zolang zij niet daadwerkelijk onder de hoede van een dergelijke volwassene staan, of minderjarigen die nadat zij op het grondgebied van de lidstaten zijn aangekomen, zonder begeleiding worden achtergelaten;
- g)** "*verblijfstitel*": elke door de autoriteiten van een lidstaat afgegeven en volgens zijn wetgeving opgestelde vergunning of toestemming, op grond waarvan het een onderdaan van een

derde land of een staatloze is toegestaan op het grondgebied van die lidstaat te verblijven;

h) "gezinshereniger": elke onderdaan van een derde land die in een lidstaat tijdelijk bescherming geniet overeenkomstig een besluit op grond van artikel 5 en die wenst dat leden van zijn gezin zich bij hem/haar voegen.

Artikel 3 Relatie met overige regelingen

- 1.** De tijdelijke bescherming loopt niet vooruit op de erkenning van de status van vluchteling zoals bedoeld in het Verdrag van Genève.
- 2.** De lidstaten passen de regeling inzake tijdelijke bescherming toe met inachtneming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en hun verplichtingen inzake het verbod tot uitzetting of teruggeleiding.
- 3.** Over de instelling, uitvoering en beëindiging van de regeling inzake tijdelijke bescherming wordt regelmatig overleg gevoerd met het Hoge Commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (hierna het UNHCR) en andere relevante internationale organisaties.
- 4.** Deze richtlijn is niet van toepassing op personen die vóór de inwerkingtreding van deze richtlijn in het kader van regelingen inzake tijdelijke bescherming zijn opgevangen.
- 5.** Deze richtlijn doet geen afbreuk aan het recht van de lidstaten om voor personen die tijdelijke bescherming genieten gunstiger voorwaarden vast te stellen en te handhaven.

HOOFDSTUK II

Duur en uitvoering van de tijdelijke bescherming

Artikel 4 Duur

- 1.** Onverminderd artikel 6 duurt de tijdelijke bescherming één jaar. Wanneer de bescherming niet op grond van artikel 6, lid 1, onder b), wordt beëindigd, kan deze automatisch met telkens zes maanden worden verlengd voor maximaal één jaar.
- 2.** Indien er aanleiding blijft om tijdelijke bescherming te verlenen, kan de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie, die tevens elk